

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

DOKTORA PROGRAMI SÜREÇ ŞEMASI

Program Kapsamı

Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 21 ulusal kredilik en az 7 ders, seminer, uzmanlık alan dersi, danışmanlık, diğer öğrenim etkinlikleri, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Bu durumda toplam AKTS kredileri, her yarıyıl en az 30 AKTS kredisi olmak şartıyla tezli yüksek lisans dereceli öğrenciler için en az 240 AKTS kredisi olması gerekir.

Programın Süresi

Doktora programını tamamlama süresi, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıldır. Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Danışman Ataması

Her öğrenci için danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirlenir. Danışman atanıncaya kadar öğrencinin danışmanlığı anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür. Danışman, anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı ve EYK'nın onayıyla atanır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi ve EYK'nın onayı ile ikinci tez danışmanı atanabilir. Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin EYK tarafından kabul edilmesi hâlinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır.

2. Danışmanın Atanması (Genel Form 21)

İkinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir

Danışman Değişikliği (Genel Form 3)

Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır

Yeterlik Sınavı

Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. Yeterlik sınavları, yılda en fazla iki kez EYK tarafından belirlenen tarihler arasında yapılır. Sınavın tarih ve saati anabilim/anasanat dalı tarafından enstitüye bildirilir. EYK'nın gerekli görmesi hâlinde sınav tarihi ve yeri değiştirilebilir. Enstitüye tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerin derslerini tamamladıktan sonra en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmeleri gerekir.

Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü, iki bölüm olarak yapılır. Yazılı sınavdan en az 70 puan alan öğrenci başarılı kabul edilir ve sözlü sınavı alır. Yeterlik sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde tutanakla birlikte enstitüye bildirilir (Dr-4 Formu). Yeterlik sınavında başarısız olan ya da şartlarını yerine getirdiği hâlde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci, bir sonraki yeterlik sınavı döneminde sınava girmek zorundadır. Bu sınavda da başarısız olan ya da şartlarını yerine getirdiği hâlde yeterlik sınavına girmeyen öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Doktora Form 3

Yeterlik aşamasına gelmiş ve yeterlik sınavına girecek olan öğrenci, sınava gireceği dönemde ders kayıt sisteminden yeterlik sınavlarına hazırlık çalışmalarını seçer. Yeterlik sınav komitesi, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla yeterlik sınav jürileri kurar. Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınav komitesince ve EYK tarafından kabul edilen; **en az ikisi kurum dışından olmak üzere, danışman dâhil beş asıl ve en az biri kurum dışından olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. (Dr-7 formu)**

Tez İzleme Komitesi

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi ile enstitüye bildirilir ve **EYK onayı ile bir ay içinde TİK oluşturulur**. TİK üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından **başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır**. Eğer varsa, ikinci tez danışmanı da komite toplantılarına katılabilir, **ancak TİK üyesi olamaz**.

DR-5 Formu

TİK'in kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi ile komite enstitüye bildirilir ve EYK onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir. Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için **en az üç tez izleme komitesi raporu** sunulması gerekir.

Tez Önerisi Savunması

Yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, **yeterlik sınavı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde** yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesinin önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisiyle ilgili yazılı bir raporu sözlü savunma sınavı tarihinden **en az on beş gün önce** tez izleme komitesi üyelerine sunar. Yeterlik sınavı tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde tez önerisi savunmasına giremeyen öğrenci **başarısız sayılır**. TİK öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. **Düzeltilme için bir ay süre verilir**. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen **üç gün içinde** enstitüye tutanakla bildirilir. **(Doktora Form 6)** Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa **aynı danışmanla** devam etmek isteyen öğrenci **üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise, altı ay içinde tekrar tez önerisi savunma sınavına alınır.** Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, **Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında güz ve bahar akademik yarıyılları içinde birer kez olmak üzere yılda iki kez toplanır. Toplantı uzaktan telekonferans sistemi ile de yapılabilir.** Öğrenci, toplantı tarihinden **en az bir ay önce** komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite üyelerince başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığınca toplantı tarihini izleyen **üç gün içinde** enstitüye bir tutanakla bildirilir. **(Dr-8 Formu).** Toplantının **telekonferans sistemiyle** yapılması hâlinde tutanağın **on gün içerisinde** enstitüye teslim edilmesi gerekir. **TİK tarafından tez çalışması, üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan veya mazeretsiz olarak TİK'e katılmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.**

Doktora Tezinin Sonuçlandırılması

Öğrencilerin Tez Savunma Sınavına girebilmesi için doktora eğitimine başladığı tarihten itibaren alanı ya da teziyle ilgili ulusal/uluslararası etkinliklerde sunulmuş bildirisinin ve ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış veya yayına kabul edilmiş makalesinin veya kitap/kitap bölümünün bulunması yayın şartı olarak aranır. Danışmanın uygun görmesi hâlinde tezden yapılacak yayın tek yazarlı yapılabilir.

Öğrenci, tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve jüri önünde veya uzaktan telekonferans yöntemi ile sözlü olarak savunmak zorundadır.

Tez Savunma Sınavı telekonferans yöntemiyle yapılacaksa kayıt altına alınmak şartıyla sadece kurum dışından katılan öğretim üyeleri uzaktan da katılabilir.

Tez jürisi ve tez savunma sınavı tarihi, yer ve saati danışman ve anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi doğrultusunda anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir ve EYK kararı ile belirlenir. **(Dr-9 Formu, Genel Form 1(Turnitin Benzerlik Formu), Genel Form-22 ve Tezden çıkan Yayınlar)**

Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri olmak üzere danışman dâhil beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur, asıl üyelerin ikisi ve yedek üyelerin biri başka kurumdandır belirlenir. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Jüri üyeleri tezi değerlendirerek görüş ve önerilerini yazılı olarak tez değerlendirme raporu şeklinde düzenler. EYK kararından itibaren bir ay içerisinde tez savunma sınavının yapılarak tamamlanması gerekir. Jüri anabilim/anasanat dalı başkanlığınca belirlenen ve EYK'ca onaylanan gün, yer ve saatte toplanır.

Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, salt çoğunlukla kabul, ret ya da düzeltme kararı alır. Jürinin kararı, üç gün içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye iletilir ve bu karar EYK onayı ile kesinleşir. **(Dr-11 ve Dr-12 Formu)**

Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Kabul edilen tezlerde, tezin kabul onay sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur.

Tez savunma sınavına mazeretsiz katılmayan öğrenci başarısız kabul edilir.

Doktora Diploması

Tez sınavında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla, öğrenci tezinin **2 adet** ciltlenmiş, elektronik ortamda yazılmış kopyasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği **(Genel Form-22)** görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren **bir ay içinde** ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci **(Dr-14 ve ekleri)**, doktora diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenci, şartları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde ilişkisi kesilir.

Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e cönderilir.